

Nota van Aanbevelingen

Gedragscode Provinciale Infrastructuur

U heeft de punten uit de Nota van Aanbevelingen van 1 mei 2020 in de nieuwe versie van de gedragscode verwerkt (20 juli 2020). De vorige Nota van Aanbevelingen was globaal opgezet omdat een groot aantal maatregelen volgens ons nog niet aanwezig waren. U heeft de punten goed verwerkt, waarvoor complimenten, waardoor er nu naar de details gekeken kon worden. De opbouw van de werkprotocollen kan verbeterd worden; bijvoorbeeld maatregelen per soort noemen in de werkprotocollen zodat de gebruiker direct ziet welke maatregelen er nodig zijn als hij/zij een soort tegenkomt.

Tijdens de beoordeling kwamen wij nog punten tegen die een aanpassing of aanscherping behoeven. Op bladzijde 8 vindt u de antwoorden op de vragen die u heeft gesteld. Daarnaast zijn wij akkoord met de onderbouwingen die u heeft gegeven. Het graven van watergangen is onder voorbehoud, hierover is nog een gesprek gaande met het ministerie van LNV.

Ik heb getoetst of deze gedragscode een wijze van uitvoeren bevat, die zorgvuldig handelen ten aanzien van de in de gedragscode genoemde soorten waarborgt. Opmerkingen hierover zijn hierna puntsgewijs met verwijzing naar de werkprotocollen opgenomen. Hierdoor kunnen eventuele dubbele opmerkingen voorkomen. Ook eventuele andere onvolledigheden worden volledigheidshalve vermeld. Schuin gedrukte teksten komen rechtstreeks uit de gedragscode. De concept-gedragscode van 20 juli 2020 is voor advies voorgelegd aan de ecologisch adviseur van RVO.

Algemeen

1. 2.1.2 en 2.1.4 refereert u aan het reikwijdte document. Het beleid van LNV is dusdanig dat een referentie van het reikwijdte document niet aan de orde is. In de werkprotocollen van ruimtelijke ingrepen worden de werkzaamheden al afgebakend door het reikwijdte document in de protocollen te verwerken. Het is dus niet van toepassing om naar het reikwijdte document te verwijzen. Ik verzoek u in de gedragscode niet te refereren naar het reikwijdte document.
2. Bij de algemene maatregelen zijn vaak ook soortspecifieke maatregelen genoemd waardoor dubbelingen in de tekst ontstaan. Ik verzoek u hierop de werkprotocollen na te lopen.

Bestendig beheer en onderhoud

1. In de gedragscode staat herprofilering van oevers onder bestendig beheer en onderhoud, dit wordt echter doorgaans gezien als ruimtelijke ontwikkeling. Dit betreft namelijk geen herhalende activiteit.
2. De laatste stap uit de beslisboom bij 4.3.1. is een herhaling (ook bij RO).
3. In bijlage 2 staan alle beschermde soorten die onder de gedragscode kunnen vallen, echter zijn voor veel van deze soorten geen maatregelen opgenomen. Het is de bedoeling dat voor alle soorten waar de gedragscode voor geldt maatregelen zijn opgenomen; of de lijst van soorten moet korter, of de maatregelen moeten worden uitgebreid.

4. Per type activiteit is de volgende tekst opgenomen: *In bijlage 2 is opgenomen voor welke beschermde soorten dit werkprotocol en de onderstaande maatregelen van toepassing zijn.* Echter voorziet bijlage 2 alleen in een complete lijst van soorten voor bestendig beheer en onderhoud, hieruit kan niet worden afgeleid om welke soorten het gaat bij een specifieke activiteit. Ik verzoek u dit aan te passen.

Snoeien en dunnen van bomen en beplanting

5. De te werken periode voor amfibieën en reptielen (april t/m sept) en ook die van ongewervelden (sept t/m mrt) zijn veel te ruim genomen. Er zijn diverse soorten die het hele jaar door bij houtige beplanting te vinden kunnen zijn (bijvoorbeeld boomkikker en hazelworm) of die een veel kortere periode dan aangegeven niet bij houtige beplanting te vinden zijn (heikikker). Er zijn ook vlindersoorten die het hele jaar door op en bij houtige beplanting te vinden zijn (als ei, larve en pop), daar kan dan niet in de aangegeven periode gewerkt worden. Dit geldt bijvoorbeeld ook voor vliegend hert. Ik verzoek u het werkprotocol hierop aan te passen.
6. Bij vleermuizen missen maatregelen om aantasting van vliegroutes of belangrijk foerageergebied te voorkomen. Ik verzoek u dit toe te voegen.
7. Bij zoogdieren staan maatregelen over maaien, dit lijkt hier niet te kloppen. Ook staat dat binnen het voortplantingsseizoen een verstoringvrije zone van 20m moet worden gehanteerd, in de voortplanting geldt echter 50m. Ik verzoek u dit aan te passen.
8. Ik verzoek u concreet te maken wat gefaseerd werken is. Concretiseer hoeveel ze weg mogen halen en wat minimaal moet blijven staan en in welk tijdpad je dit mag doen.
9. Bij reptielen en amfibieën, staan alleen maatregelen voor kamsalamander en een algemene voor winterverblijven. Ik mis hier maatregelen om het leefgebied in stand te houden zoals: Werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd wanneer aanwezige schuilmogelijkheden en dekking voor amfibieën en reptielen en voor reptielen aanwezige structuurrijke vegetatie met open plekken aanwezig blijven. Aandachtsoorten zijn heikikker, vroedmeesterpad, boomkikker, hazelworm en ringslang.
10. Bij maatregelen voor insecten missen de vlindersoorten: kleine ijsvogelvlinder, sleedoornpage, bruine eikenpage, iepenpage en grote weerschijnvlinder. Ik verzoek u dit aan te passen.

Maaien van bermen

11. Onder 'algemene maatregelen' wordt onder het tweede bulletpoint verwezen naar 'andere mitigerende maatregelen'. Een kopje 'andere mitigerende maatregelen' is niet terug te vinden. Ik verzoek u dit aan te passen.
12. Maatregelen voor vogels zien alleen toe op het sparen van nesten en niet op het handhaven van schuil- en foeragemogelijkheden (tussen half juli en half sept, dus wellicht geen probleem voor weidevogels). Ik verzoek u dit aan te vullen.
13. Zoogdieren- bij de noordse woelmuis en waterspitsmuis ontbreekt het maaien buiten kwetsbare perioden. Ik verzoek u dit toe te voegen.
14. Zoogdieren- er missen een hele hoop andere muizensoorten: eikelmuis, hazelmuis, molmuis, ondergrondse woelmuis en tweekleurige bosspitsmuis.
15. Zoogdieren- daarnaast missen er maatregelen voor de steenmarter of boommarter in het geval van een kraamverblijf.
16. Maaien bij reptielen en amfibieën bij voorkeur buiten actieve periode. Er missen hier ook maatregelen om het leefgebied in stand te houden, na het maaien is alle dekking en voedsel weg als je hier geen fasering voorstelt. Het is van groot belang dat een structuurrijke vegetatie aanwezig blijft. Als je eventueel wel wilt maaien in de actieve periode dan zul je maatregelen moeten treffen om doden te voorkomen, zoals de maibalk op 10cm stellen, rustige snelheid toe te passen en refugio te hanteren. De vraag is of die noodzaak aanwezig is ook.
17. Voor vlinders worden alleen de waardplanten beschermd, terwijl het ook belangrijk is de voedselvoorziening veilig te stellen door deze vegetatie pas te maaien na de zaadzetting. Ik verzoek u dit toe te voegen.

18. Bij beschermde plantensoorten wordt de mogelijkheid geboden te allen tijde gefaseerd te maaien waarbij 25% van de vegetatie blijft gehandhaafd. Echter dienen beschermde plantensoorten te allen tijde na de zaadzetting te worden gemaaid. Het wegmaaien van beschermde plantensoorten in hun bloeiperiode is buitensporig veel en kan de gunstige staat van instandhouding in gevaar brengen. Overigens staat ook dat bij maaien (1^e maatregel) de groeiplaats wordt ontzien, maar dit is in tegenspraak met 75% wegmaaien. Ik verzoek u dit aan te passen.

Bebakeningsstrook anders dan maaien

19. In de inleiding staat het volgende: *Verblijfplaatsen van andere beschermde soorten dan planten zijn in de bebakeningsstroken en (uit)zichthoeken niet te verwachten. In het geval dat toch verblijfplaatsen aanwezig zijn, moet bij het aantasten van de functionaliteit van deze vaste rust- en verblijfplaats of het leefgebied van een beschermde soort altijd een ontheffing worden aangevraagd.* Echter is een kwetsbare periode kalender opgenomen voor vogels, zoogdieren, reptielen en amfibieën. Tevens zijn er geen maatregelen voor zoogdieren, reptielen en amfibieën opgenomen. Ik verzoek u dit aan te passen zodat het kloppend is.

Schonen van vaarwegen, watergangen en -partijen

20. Bij het schonen van watergangen staat ook het beheertype Schouwpaden en begeleidend struweel (bij veel watergangen staan bijvoorbeeld knotwilgen, struiken, hagen, etc.). Bij de omschrijving van werkzaamheden staat echter alleen schonen van watergangen. Wat gaat er met het struweel gebeuren? Ik zie dit beheertype ook niet terugkomen in de maatregelen.
21. Rietland en oevers staan ook bij de beheertypen. Het gaat hier alleen om schonen, gelet op de werksomschrijving, hoe zit het met het maaien van rietland en oevers?
22. Veel dubbelingen in de algemene maatregelen en de maatregelen per soort. Alleen de maatregelen per soort volstaan. Ik verzoek u dit aan te passen.
23. Voor waterspitsmuis en noordse woelmuis ontbreekt het werken buiten de kwetsbare perioden.
24. Maatregelen voor kleine marterachtigen in geval van schonen? Of gaat het toch om meerwerkzaamheden, ook op het land? In dat geval is het ook van belang om voldoende dekking en structuur te handhaven, ook voor bever, otter en misschien das (aanwezigheid niet verwacht).
25. Werkzaamheden in water met amfibieën mogen niet in juli of augustus worden uitgevoerd, uiteraard geldt hier echter de hele voortplantingsperiode als periode waarin werkzaamheden in het water niet mogen worden uitgevoerd.
26. Daarnaast moet rekening gehouden worden met soorten die overwinteren in het water. De beste periode om te schonen of te baggeren is daarom sept/okt.
27. Ik verzoek u aan te passen dat een broedhoop van slangen moet zijn 'broeihopen'.
28. Waar zijn de andere maatregelen voor reptielen?
29. Voor platte schijfhoren minimaal 50% van de onderwatervegetatie handhaven in plaats van 25%. Dit geldt ook voor drijvende waterweegbree: *Werkzaamheden dienen vervolgens gefaseerd te worden uitgevoerd waarbij minimaal 50% per jaar van de watervegetatie en waterbodem gespaard blijft.*

Baggeren van waterbodems en herprofilering van oevers

30. Is het wegvangen van soorten voorafgaand aan het baggeren wanneer de slib wordt afgevoerd, een realistische maatregel en ecologisch wenselijk? Het is beter om te baggeren met een zuiger waarbij je alleen het slib in het middendeel van de watergang wegzuigt.
31. Zie ook de opmerkingen onder schonen.

Onderhoud wegen en verhardingen, bouw- en kunstwerken en (vaar)wegmeubilair

32. In deze categorie zijn veel soorten werkzaamheden samengebracht en de maatregelen te algemeen. Het lijkt mij verstandig om gebouwen eruit te halen omdat deze een heel maatregelenpakket op zich heeft.
33. De maatregelen per soortgroep zijn te algemeen. Wat moet je nu eigenlijk doen als er een kraamgroep watervleermuizen in een kunstwerk zit? Of een groep huismussen in een gebouw? Hier moet echt aandacht besteed worden aan de verschillende ecologische eisen die soorten stellen (bijvoorbeeld grote gele kwikstaart en kerkuil)
34. De voortplantingsperiode van de steenmarter loopt van maart t/m augustus en niet van 31 maart tot en met 30 juni. Welke maatregelen worden verder genomen om het leefgebied of specifiek de rust of voortplantingslocatie van deze soort in stand te houden? Hoe voorkom je dat dieren worden ingesloten?
35. Wat zijn dringende omstandigheden waarbij werkzaamheden vlakbij een kraamlocatie van das, bever of otter zijn toegestaan? En hoe zorg je ervoor dat essentiële onderdelen van het leefgebied niet worden aangetast?
36. De maatregelen voor de muurhagedis zijn te eenzijdig, waarom mag je werken tijdens de kraamperiode?
37. De reptielen missen (anders dan muurhagedis) en amfibieën in deze categorie (zonnend op of schuilend onder verharding).
38. In de beschrijving geeft u aan dat het werkzaamheden inclusief oeverbeschoeiing betreft. In dat geval kunt u nagaan of alle soorten zijn genoemd, denk aan vlinders en libellen.

Ruimtelijke ontwikkeling

1. In de inleiding wordt het volgende gesteld: *Ook wanneer sprake is van activiteiten die schade aan (beschermde) soorten toebrengen, moet hiervoor mogelijk een ontheffing worden aangevraagd.* Dit dat maatregelen in de code enkel gericht zijn op het voorkomen van effecten en dat derhalve geen juridische vrijstelling van de verboden uit de Wnb gewenst zijn? De gedragscode heeft de mogelijkheid verbodsbepalingen te overtreden bij kleinschalige ruimtelijke ingrepen. Het is goed om duidelijk te krijgen of alle maatregelen gericht zijn op het voorkomen van overtredingen of ook op mitigeren.
2. Er wordt ook het volgende gesteld: *In een aantal werkprotocollen zijn wel aanvullende eisen opgenomen over de omgang met Habitatrichtlijnsoorten van Bijlage II. Deze soorten zijn niet beschermd onder het soortbeschermingsdeel van de Wet natuurbescherming, maar het zijn soorten waarvoor de Natura2000 gebieden zijn aangewezen.* Dit is echter onjuist, deze Habitatrichtlijnsoorten genieten ook bescherming onder het soortbeschermingsdeel.
3. Ook wordt het volgende gesteld: *Onder elk werkprotocol dat bij de kleinschalige ruimtelijke ingrepen kan worden toegepast, zijn voorwaarden opgenomen. Hierbij is nadrukkelijk opgenomen in welke gevallen specifiek geen vrijstelling geldt voor de betreffende werkzaamheden en voor welke soorten.* Dit zie ik echter niet terug komen bij de verschillende werkzaamheden. Bovendien is het waardevoller om aan te geven voor welke werkzaamheden en soorten de vrijstelling wel geldt (deze lijst is namelijk zeer beperkt).
4. De werkprotocollen van ruimtelijke ontwikkeling (vanaf paragraaf 4.4.1) beschrijven ook maatregelen voor soorten die niet binnen de reikwijdte vallen. Ik verzoek u om het reikwijdte document nog een keer naast de werkprotocollen te leggen en te kijken of deze overeenkomen met de reikwijdte. Ik verzoek u de maatregelen voor de soorten die buiten de reikwijdte vallen uit de werkprotocollen voor ruimtelijke ingrepen te verwijderen. Mocht het IPO echt gaan voor het voorkomen van effecten, dan kan dit in feite van toepassing zijn op alle beschermde soorten, het wordt alleen met deze lijsten erg verwarrend.

5. Bijlage 2 voor soorten bij ruimtelijke ingrepen moet opgenomen worden in de gedragscode. In de werkprotocollen moet duidelijk zijn voor welke soorten de gedragscode geldt, zie ook voorgaande punt. Bijvoorbeeld bij het kopje vleermuizen in de werkprotocollen specificeren welke soorten het betreft. Daarnaast staan er in bijlage 2 soorten vernoemd onder ruimtelijke ontwikkeling die niet onder de reikwijdte vallen: muurhagedis, veldspitsmuis, alle planten. Ik verzoek u deze te verwijderen uit bijlage 2 onder ruimtelijke ontwikkeling. Verder vogels niet jaarrond beschermd genieten buiten het broedseizoen geen bescherming, maar dit moet er dan wel duidelijk vermeld staan. Van jaarrond beschermde vogels mag slechts een selectie van soorten worden aangetast bij een ruimtelijke ingreep.

Vellen en rooien van lijnvormige structuren

6. Waarom hier enkel lijnvormige structuren en niet alle houtige beplanting?
7. Gaat het hier ook om struiken en ruigte?
8. De te werken periode voor amfibieën en reptielen (april t/m sept) en ook die van ongewervelden (sept t/m mrt) zijn veel te ruim genomen. Er zijn diverse soorten die het hele jaar door bij houtige beplanting te vinden kunnen zijn (bijvoorbeeld boomkikker en hazelworm) of die een veel kortere periode dan aangegeven niet bij houtige beplanting te vinden zijn (heikikker). Er zijn ook vlindersoorten die het hele jaar door op en bij houtige beplanting te vinden zijn (als ei, larve, pop), daar kan dan niet in de aangegeven periode gewerkt worden. Dit geldt bijvoorbeeld ook voor vliegend hert.
9. Bij algemene maatregelen is het volgende opgenomen: *Tenzij onderzoek heeft aangetoond dat beschermde soorten niet in het plangebied en/of directe omgeving voorkomen, wordt de periode voor uitvoering van de werkzaamheden aangepast bij oudere bomen (ouder dan 50 jaar) of dikke bomen (met een diameter van meer dan 30 cm op een hoogte van 1.30 m) met holten, spleten of rottingsgaten. De werkzaamheden worden buiten de periode van 1 november tot en met 31 juli gevelld in verband met het broedseizoen, de voortplantingstijd van de boommarter en de winterslaap van vleermuizen.* Dit suggereert dat deze bomen wel gekapt mogen worden, zolang je het maar in de aangegeven periode doet. Hiermee tast je echter voortplantings- en rustplaatsen van beschermde soorten aan, terwijl deze code gericht is op het voorkomen van effecten. Als je wel ruimte wilt voor aantasting, zullen aanvullende maatregelen getroffen dienen te worden om de functionaliteit te blijven garanderen. Dit is nu niet het geval. Ik raad aan deze maatregelen weg te halen, want ze zijn gebonden aan bepaalde soorten en horen dus eigenlijk te staan bij de maatregelen per soortgroep.
10. Bij grondgebonden zoogdieren staat het volgende: *Maatregelen grondgebonden zoogdieren (eekhoorn, boommarter, das) Wanneer uit onderzoek is komen vast te staan, dat geen essentieel functionele leefgebieden van vleermuizen, jaarrond beschermde nesten (VRL), boommarternesten en eekhoornnesten worden verstoord of aangetast, kan gewerkt worden volgens de volgende maatregelen.* Vervolgens staan er maatregelen voor eekhoorn en boommarter. Dit is gek, want als de soorten niet in het plangebied zitten en verstoring ook kan worden voorkomen van soorten daarbuiten, zijn geen maatregelen nodig. Bovendien als de soorten niet in het plangebied zitten, zal de gebruiker ook niet naar deze maatregelen kijken. Hier horen juist maatregelen te staan als er WEL soorten in en in de directe omgeving van het plangebied voorkomen.
11. De kwetsbare periode van eekhoorn is januari t/m aug (niet 2 voortplantingsperiode hanteren, wanneer precies voortplanting plaats vindt is flexibel).
12. Het werken buiten de kwetsbare periode van de boommarter mist.
13. Het behoud van de essentiële leefomgeving (bomen in de directe omgeving van een rust- of voortplantingsplaats (beschutting/dekking) en essentiële voedselbomen (eekhoorn) mist.

14. Voor das staat een hele omschrijving van activiteiten die binnen 50m mogen plaatsvinden. Er is hier echter geen periode aan gekoppeld – en binnen 50m kan ook 2m zijn. Van belang is dat binnen de kwetsbare voortplantingsperiode minimaal 50 m tot de burcht een verstoringvrije zone aanwezig is waar geen werkzaamheden worden uitgevoerd. Buiten de kwetsbare periode kan een afstand van 20m worden aangehouden, mits verstoring wordt voorkomen.
15. Er dienen tevens voor de das maatregelen te worden opgenomen om te voorkomen dat rondom de burcht een kaalslag ontstaat.
16. Bij kleine marterachtigen wordt gesproken over het realiseren van nieuw leefgebied. Hiermee voldoe je niet meer aan bovenstaande uitleg van het voorkomen van effecten. Beter is aan te geven dat voldoende structuur en dekking voor deze soorten aanwezig moet blijven.
17. Maatregelen voor de steenmarter missen.
18. Bij broedvogels is aangegeven dat er niet gewerkt mag worden in het broedseizoen. Tevens is aangegeven dat er een afstand van 75m tot een spechtenhol of roofvogelnest moet worden aangehouden – Waarom is dat nodig buiten het broedseizoen?
19. Bewoonde nesten mogen niet worden geveld. Buiten het broedseizoen zijn jaarrond beschermde nesten echter niet altijd bewoond. Beter is aan te geven dat nesten van jaarrond beschermde vogels ook buiten het broedseizoen zijn beschermd en de desbetreffende boom en de directe omgeving ervan niet mogen worden gekapt.
20. Bij vleermuizen wordt gesproken over Bomen met 'bewoonde' horsten, holten of nesten, dat is niet de juiste benaming, het gaat hier om paar- zomer- winter of kraamverblijfplaatsen. Geef ook duidelijk aan in welke periode gewerkt moet worden.
21. Maatregelen ter voorkoming van aantasting van vliegroutes en essentieel foerageergebied missen.
22. Bij amfibieën en reptielen missen een hoop soorten die ook voor kunnen voorkomen bij houtige beplanting buiten de winterrust periode: Alpenwatersalamander, vinpootsalamander, ringslang, levendbarende hagedis, hazelworm en zandhagedis, ringslang, boomkikker. Behalve de boomkikker staan de overige soorten op bijlage 2 RO. Dit betekent dat er dan ook maatregelen voor opgenomen moeten worden.

Vellen en rooien van overige beplantingen

23. Overige beplanting betreft grotendeels dezelfde beplanting als de categorie hiervoor alleen de configuratie verschilt (boomgroep of bomenrij). Hierdoor krijg je veel dubbelingen in maatregelen. Waarom is hiervoor gekozen?
24. Zie verder alle opmerkingen die ook bij de categorie rooien van lijnvormige groenstructuren zijn gemaakt.

Graafwerkzaamheden

25. Waarom wordt de zandhagedis apart genoemd bij de algemene maatregelen?
26. Bij algemene maatregelen wordt gesproken over het wegvangen van soorten. Dit is echter voor slechts een zeer limitatief aantal soorten toegestaan. Neem deze maatregel op bij de desbetreffende soorten in plaats van deze als algemene maatregel op te nemen.
27. Het uitsteken van planten betreft niet het voorkomen van effecten. Dit kan niet onder ruimtelijke ontwikkeling.
28. Maatregelen om aantasting van essentieel leefgebied van soorten te voorkomen missen, zie bij grondgebonden zoogdieren.
29. Maatregelen per soortgroep voor reptielen en amfibieën, vlinders en planten missen.

Afdammen, dempen en graven aan wateren

30. Er staat: *Bovenstaande geldt bij de aantasting van essentieel leefgebied van de grote modderkruiper en onder Bijlage VI van de Habitatrichtlijn beschermde amfibieën, insecten, zoogdieren en aquatische planten en van vissen en amfibieën welke zijn opgenomen in de instandhoudingsdoelstellingen van het aangrenzend N2000 gebied, indien aanwezig.* Bijlage VI klinkt niet logisch, wordt hier bijlage II bedoeld? Waarom hier de natura 2000 gebieden betrekken? Dit is een ander afwegingskader.
31. Het wegvangen en overplaatsen van beschermde soorten is een overtreding van de verbodsbepalingen, hierbij is dus geen sprake van het voorkomen van effecten. Er wordt aangegeven dat hiervoor een ontheffing nodig is, terwijl tegelijkertijd deze maatregelen zijn opgenomen in de code. Dat is in tegenspraak met elkaar. Aantasting van leefgebied van vissen door dempen is niet mogelijk omdat vissen niet opgenomen zijn op het reikwijdte document.
32. Er zijn weer veel soort specifieke maatregelen bij de algemene maatregelen.
33. De maatregelen bij amfibieën zijn te marginaal. Wanneer mogen werkzaamheden worden uitgevoerd en hoeveel leefgebied mag worden aangetast? Daarnaast geldt bij aantasting van leefgebied het in kwaliteit verbeteren van bestaand leefgebied of inrichten van nieuw leefgebied. Overzetten naar watergangen in de omgeving is niet altijd een wenselijke werkwijze. Hiermee wordt het leefgebied telkens kleiner en is de vraag hoe je op lange termijn de staat van instandhouding kan garanderen.
34. De reptielen en de platte schijfhoren missen.

Sloop en renovatie van bouw- en kunstwerken

35. Er wordt gesteld dat voor aantasting van de functionaliteit een ontheffing moet worden aangevraagd. Tegelijkertijd wordt gesteld: *Bij aantasting van groeiplaatsen en verblijfplaatsen van beschermde soorten worden maatregelen genomen om bij herontwikkeling van de locatie nieuw leefgebied voor de desbetreffende planten en dieren te creëren. Te denken valt aan het gebruik van speciale mortel voor muurplanten, nestgelegenheden voor zwaluwen en voorzieningen voor vleermuizen.* Bij dergelijke situaties is echter altijd sprake van aantasting van functionaliteit en is een vrijstelling middels gedragscode of een ontheffing noodzakelijk.
36. Het verplaatsen van muurplanten is niet mogelijk in een gedragscode, dit is nu wel opgenomen.
37. Voor steenmarter zijn de maatregelen te beperkt. Niet alle kraamverblijven zijn beschermd, ook vaste rust locaties. Hoe moet gewerkt worden op dergelijke locaties? En hoe wordt voorkomen dat deze locaties hun functie voor de soort verliezen. Of hoe worden negatieve effecten gemitigeerd?
38. Bij jaarrond beschermde vogels zijn de maatregelen vaag. Het moet duidelijk zijn welke maatregelen relevant zijn voor de soorten die in bijlage 2 jaarrond beschermde vogels (conform reikwijdte document). Er moet anders worden omgegaan met een gierzwaluw dan met een grote gele kwikstaart.
39. Dit geldt ook voor vleermuizen, het is totaal niet duidelijk welke maatregelen genomen worden en ook dit verschilt per soort.
40. Waarom zijn maatregelen voor muurhagedis opgenomen als hierbij vermeld staat dat een ontheffing nodig is? Muurhagedis mag niet worden aangetast onder een gedragscode.
41. Denk ook aan amfibieën en reptielen die kunnen overwinteren op dergelijke locaties.

Aanleggen wegen en verhardingen binnen de bebakeningstrook

42. Maatregelen missen voor vogelsoorten die nestelen op portalen of lantaarnpalen en dergelijke, die verstoring kunnen ondervinden van werkzaamheden in de bebakeningstrook.
43. Waarom is hier muurhagedis opgenomen? Soorten als hazelworm, zandhagedis, levendbarende hagedis missen hier wel, of kunnen deze op voorhand worden uitgesloten omdat de bebakeningsstrook over het algemeen minder geschikt is voor beschermde soorten (gelet op korte vegetatie, zout etc.)?
44. Is er een kans op een broeihoop van ringslang in de bebakeningsstrook?

Reactie vragen

Als antwoord op de Nota van Aanbevelingen van 1 mei 2020 heeft u RVO een aantal vragen gesteld. U treft hieronder de antwoorden op deze vragen.

Vragen

1. *Graag horen wij van RVO waarom de eisen van ecologische deskundige op de huidige wijze zijn aangepast.*

De definitie is aangepast door RVO, in samenwerking met het ministerie van LNV en het IPO, omdat er steeds meer mensen/groepen problemen mee hadden. Doordat hij zo specialistisch was, vielen er groepen buiten. Dat was de reden om een meer algemene definitie te maken. Wél moet men nog altijd voldoen aan de eisen van gedegen kennis en ervaring met ecologie van de soorten. De nieuwe definitie is dus een verkorte, vereenvoudigde versie van de vorige, die inhoudelijk ongewijzigd is. Men moet nog altijd voldoen aan de eisen die ook in de vorige definitie waren aangegeven.

2. *Daarnaast willen wij vragen of het ook is toegestaan om de 'oude eisen' (conform) te handhaven in de nieuwe gedragscode. Zoals beschreven is in de BIJ12 kennisdocumenten.*

RVO hanteert de nieuwe definitie van ecologisch deskundige en ziet dit ook graag terug in de gedragscode. Dit doet niet af aan dat de eisen van gedegen kennis en ervaring met ecologie van soorten nog steeds aan de orde zijn. Het is wel zo dat de resultaten van het project 'gedragscodes, hoe verder?' kunnen leiden tot een aangepaste definitie en/of een toelichting hierop.